

Czytelnia Miejska

Leska Biblioteka funkcjonuje nieprzerwanie od 1947 roku. Jednak tradycje czytelnicze mieszkańców sięgają lat 70. XIX wieku. Wtedy to powstała Czytelnia Miejska.

Pomysłodawcą jej założenia był pochodzący z Leska Czesław Niewiadomski, student prawa we Lwowie. W czasie swych odwiedzin w domu rodzinnym w 1868 roku zorganizował teatr amatorski, z którego 132 zł dochodu przekazał gminie na rozkręcenie przedsięwzięcia. Czytelnia została otworzona w grudniu 1869 roku, o czym na łamach lwowskiej „Gazety Narodowej” poinformowali jej pierwszy prezes Wojciech Jankiewicz oraz członek zarządu Alfred Czajkowski.

O faktycznej potrzebie instytucji tego typu niech świadczy fakt, że sami mieszkańcy podjęli się kontynuowania inicjatywy.

Zarząd wybierano na corocznych walnych zgromadzeniach. W 1895 roku na prezesa wybrano Janusza Górskiego, ówczesnego sekretarza magistratu; na jego zastępcę kupca Aleksandra Śliżyńskiego. Na sekretarza i jednocześnie bibliotekarza został wybrany Mikołaj Krzywowiąza. Czytelnia mogła pochwalić się sporym majątkiem: murowanym domem o wartości 3000 złr. oraz gotówką ulokowaną w Towarzystwie Zaliczkowym. Jej księgozbiór – 518 dzieł w 592 tomach – zaspokajał potrzeby czytelnicze 62 członków czytelni.

Miała ona charakter raczej mieszczański i to mieszczenie byli jej głównymi użytkownikami. Jej salę udostępniano na potańcówki, amatorskie przedstawienia teatralne, odczyty i kwesty. 2 lutego 1895 roku prezes Górski wygłosił referat „O kwestyi mieszczańskiej w Galicyi”, a zebrane wówczas datki przeznaczono na szkołę polską w Białej (Biała była przed I wojną światową najbardziej niemczonym miastem całej Galicji). Dwa tygodnie później wieczorem z tańcami uświetnili swoją obecnością burmistrz Józef Bielak oraz mecenas Jan Strutyński, którzy skorzystali z okazji i zapisali się do czytelni.

Czytelnia Miejska była pierwszą instytucją animacji kultury w Lesku, wyprzedzającą powstałe pod koniec XIX wieku Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” oraz Towarzystwo Szkoły Ludowej.

Agnieszka Romanek

Bibliografia:

1. „Gazeta Narodowa” 1870, nr 8.
2. „Gazeta Sanocka” 1895, nr 5.
3. „Gazeta Sanocka” 1896, nr 46.